

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A 204188/00675 számú

Szabolcs-Szatmár-Beregi Levéltári Évkönyv, 22 című kiadvány megjelentetése

PÁLYÁZATHOZ

Az MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára évtizedek óta arra törekszik, hogy a konferenciáin, levéltári napjain, tematikus rendezvényei elhangzott előadásokat – amennyiben azok új és érdekes helytörténeti információkat tartalmaznak, vagy a köztörténetből, levéltártudományból villantanak fel új aspektusokat, adatokat – könyv formában is megjelentesse. Ezáltal, illetve a honlapunkon és a Hungaricanán való megjelenésnek köszönhetően olyanokhoz is eljut, akik nem tudnak részt venni személyesen a rendezvényeken, tovább hosszú évek múlva is segíthetik a tudományos kutatást.

Kiadványaink közül az Évkönyv sorozatban megjelenő kötetek lettek ezeknek a tanulmányoknak a gyűjteményei. A sorozat 22. darabját elődeink előtti tisztelgésnek szántuk. Formabontóan a szerzőket ehhez a kötethez úgy kértük fel, hogy akár kutatási témájukat illetően, akár személyes kapcsolatuk alapján kötődjenek a levéltárunk életét meghatározó, elhunyt kollégáinkhoz. Intézményünk munkatársai mellett tanulmánnyal tisztelegnek azok a hazai és határon túli levéltárosok, történészek, egyetemi oktatók, muzeológusok és könyvtárosok is, akik éveken át szoros szakmai kapcsolatot tartottak intézményünkkel. Az írások többsége nem egy-egy elhangzott előadás szerkesztett változata, hanem kifejezetten az emlékkötet számára ajándékba készült munka. Emiatt fordult elő, hogy néhány szerző, aki a pályázat beadásához bár megküldte a rezüméjét, a kézirat leadásának határidejére egyéb más elfoglaltsága miatt nem tudta leadni munkáját, így ebből a tanulmánygyűjteményből sajnos kimaradt. Helyükre azonban más kollégák jelentkeztek, értesülve a kötet céljáról és jellegéről. Szerzőink között több külföldi kolléga is van, ők magyar anyanyelvűekként magyarul publikálnak, mint korábbi köteteinkben is. Forsmann professzor úr német nyelvű munkáját azonban csak magyar fordításban közöljük. A Tisztelt Kuratórium támogatásának köszönhetően a 2020 novemberétől [Facebook-oldalunkon](#) elindult könyvbemutató sorozatban viszont a tanulmány németül hangzik el magyar feliratozással.

A tisztelgő kötet első fejezetében a levéltárral és levéltárosokkal kapcsolatos írások olvashatóak. Az intézmény „jogelődei”, a vármegyei levéltárosok közül többet is megismerhetünk Künstlerné Virág Éva és Barabás László írásának köszönhetően. (Az utóbbi saját dédapja történetét osztotta meg velünk részben a nagyváradi levéltár, részben saját tulajdonában lévő források alapján.) A közelmúlt levéltárosairól személyes visszaemlékezések olvashatóak. Volt igazgatóink, Hársfalvi Péter, Balogh István, Nagy Ferenc az életpályá-összefoglalásnak, levéltárossá válásuk előtti tevékenységük felvillantásának, munkáik elemzésének és személyes irataik közlésének köszönhetően más és más szempontból ismerhető meg. A szerzők: Szabó Géza, Lácza Magdolna, Szendiné Orvos Erzsébet, Sallai József régi emléküket és tiszteletüket is beleszővik írásaikba. Tudományos munkatársunkról, Margócsy Józsefről az állambiztonsági iratok között található fotók segítségével árul el eddig nem ismert „titkokat” Takács Tibor. A közismert és elismert főiskolai

főigazgatóból nyugdíjas korára lett helytörténész levéltárba került 100 doboznyi hagyatékáról Czapárné Helmecki Alíz és Kujbusné Mecsei Éva tesz közzé iratismertetést. Kocsis György levéltári könyvtáros nemrég távozott tudományos kollégáink, László Géza és Henzsel Ágota bibliográfiáját készítette el. A levéltár-történeti visszapillantásban a jelenlegi intézmény múltjából villantunk fel egy-egy időszakot. Az 1950-es évekbeli megalakulást és akkori vezetőjének, Kiss Ernőnek a szerepét Kujbusné Mecsei Éva tárja az olvasók elé, a későbbi időszakból pedig a külkapcsolatok egyik domináns vonalának, a beregszászinak a formálódására, változására emlékezik vissza Kutassy Ilona és Csatáry György.

A második fejezet a tágabb-szűkebb régió helytörténete szempontjából figyelemre méltó. Időben a 14. századig, térben a Csallóközön, Erdélyen át Hevesig és Zaláig, sőt akár Varsóig kalandozhatunk. Az egymást kronologikusan követő tanulmányok sorában az első Németh Péternek a Báthoriak első váráról, a szatmári Ecsedről írt munkája. Ezt Bilkei Irénnek a 16. századtól kelt oklevelek által dokumentált, Zala vármegyében elkövetett hatalmaskodásokat bemutató tanulmánya követi. Mohácsi Endre egy felső-magyarországi kapitány életét és munkásságát rekonstruálja levelei alapján, Nagy Dóra pedig a 17. századból egy erdélyi udvarbíró feladatkörét vázolja a számára készült fejedelmi utasítás alapján. Kovács Melinda a Heves Megyei Levéltár által őrzött egri káptalan iratait nézte át, feltárva a Bereg, Szabolcs és Szatmár vármegyékre vonatkozó forrásokat. Novák Veronika hosszú szfragsztikai kutatásának eredményét osztotta meg velünk, közreadva a Csallóköz településeinek közép- és újkori pecsétjeit. Megyéink történetéből kihagyhatatlanok a Károlyiak. Kötetünkben 3 tanulmány is foglalkozik velük. Papp Klára írása csak érintőlegesen említi őket Császi Miklós és a debreceniek pere kapcsán, Laczlavik György azonban régen hiányolt birtoktörténeti áttekintést ad a 18. századról. A Károlyi Györgyöt régóta kutató Fazekas Rózsa most a főúri élet sokszor emlegetett, de kevésbé ismert oldalát, a vadászatot, azon belül is a falkavadászatot mutatja be. A 20. század történéseiről számos új adat válik közkinccsé szerzőink kutatásainak köszönhetően. Wilfried Forstmann Kessler gróf 1918-ban íródott naplójára irányítja rá a figyelmet. Ezt az időszakot és az első világháborút követő trianoni döntést másként élte meg egy református lelkész, Barabás Samu, akinek az életét Gottfried Barna mutatja be, azok a sorsüldözöttek, akiknek menekülni kellett – róluk Szemán László ír –, valamint az az arisztokrata család (a Vécseyek), akiknek birtokuk az elcsatolt területre esett és irataikat is a kolozsvári levéltárban tudja csak kutatni a szerző, Zsoldos Ildikó. A második világháború időszakának bőséges forrásai közül egy egyházi gyűjtemény áttekintését követően tárul fel Csűri István pátrohai református lelkész élete Garas Norbert írása, valamint a nyírségi tüzérek Varsó alatt töltött napjainak krónikája a Bene János által közölt Horthy György-napló alapján.

Nyíregyháza történetét is gazdagítják szerzőink. A város főpostájának falán emléktábla őrzi a háborúban hősi halált halt postások nevét. Köztük van az a Kecskeméthy István is, akinek családját vizsgálva Valuch Tibor olyan kutatómódszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek megújíthatják a személyes történelem feltárása mellett a történetiszemléletet is. A város fejlődésének stációit Reszler Gábor veszi górcső alá. Bánszki Hajnalka a 18. század közepén betelepült és a várost felvirágoztató szlovák evangélikusok vallási életének eddig kevésbé ismert szegmenseit mutatja be. A várostörténet szakirodalmát forgató számára jól ismert Lukács Ödön munkája. Lányát, a Budapesten középiskolai tanárként tevékenykedett Zsófiát ismerteti meg az érdeklődőkkel Kövér György. A város kultúrtörténeti fejezetének érdekes darabja Kührner Éva írása,

amelyben az 1945 utáni műkedvelő színjátszást korabeli dokumentumok, újságok és személyes emlékei, fotói, továbbá a közvetítésével levéltárunkba került, témával foglalkozó források alapján állította össze. A fejezetet és egyben a kötetet Smid Enikő forrásközlése zárja, aki Ferencz Miklósné Kovács Gizella nyugdíjas pedagógus levéltárunknak ajándékozott naplójából közöl részleteket.

A felkérések során arra törekedtünk, hogy egyrészt teret kapjanak a személyes emlékek, másrészt olyan forrásokat ismerjünk meg, amelyek régiókkal kapcsolatosak és más közgyűjteményben őrződnek, harmadrészt szeretttük volna közkinccsé tenni a mi levéltárunk iratainak egy részét is. Az illusztrációk kiválogatásánál is törekedtünk az emlékkötet-jelleg erősítésére a portréfotók közlésével, továbbá olyan képek megjelenítésével szeretttük volna plasztikusabbá tenni az írásokat, amelyek segítenek a történelmi feeling megteremtésében.

A kézirat tördelését, a borító tervezését az MNL munkatársai végezték.

A 400 oldalas kötetet 300 példányban terveztük megjelentetni.

A szerzők és közreműködők honoráriumot nem kaptak. A pályázati összeget nyomdaköltségre nyertük. A tervezett példányszám megvalósításához az MNL hozzájárult a nyomdaköltségekhez.

Összes nyomdaköltség	694.519 Ft
- NKA pályázati támogatása (nyomdaköltség):	663.415 Ft
- MNL költségvetés terhére:	31.104 Ft

A Pátria Nyomda 2021. július 7-ére 301 db könyvet szállított le. A pályázat kitétele szerint a könyv kereskedelmi forgalomba nem hozható, árat a köteteknek nem képeztünk. A levéltári és könyvtári cserekapcsolat mellett olyan helyekre adunk a könyvből, ahova hagyományosan minden kiadványunkat eljuttatjuk, illetve számítunk a nyilvános és személyes bemutatóra megtartására is, ahol a résztvevők kaphatnának a kötetből Reményeink szerint – tekintettel a szűk helytörténeten jóval túlmutató tartalomra – nagyobb lesz a recenzensek érdeklődése is, mint más köteteink esetében.

A bemutatót 2021. november 29-re tervezzük. A kötet tanulmányait maguk a szerzők 2020 novemberétől mutatják be [Facebook-oldalunkon](#), szintén a Tisztelt Kuratórium támogatásának köszönhetően.

A kötet egy példányát postai úton juttatjuk el a pályázati felhívásban megadott címre.

Támogatásukat köszönjük!

Tisztelettel,

Nyíregyháza, 2021. 10. 25.

Kujbusné dr. Mecsei Éva
szakmai felelős

Honlapunkon elérhető: https://mnl.gov.hu/mnl/szszbml/2020_ban_elnyert_palyazataink

Hungaricana:

 Hungaricana [Hírek](#) [Adatbázisok](#) [Rólunk](#) [Közreműködők](#) [english](#)

NKA pályázati beszámoló feltöltése

NKA pályázati beszámoló feltöltése

Kérjük, tölts fel pályázati beszámolóját az alábbi űrlap segítségével. Felhívjuk figyelmét, hogy a beszámolót csak PDF formátumban áll módunkban elfogadni.

Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára

Szabolcs-szatmár-beregi levéltári évkönyv, 22 című kiadvány megjelenítésére

204188/00675

A helyes forma a következő: XXXXXX/XXXXX (A régi: XXXX/XXXXX)

663415

Kérjük a teljes összeg kiírását!

szszbml@mnl.gov.hu

NKA 204188 ...számoló.pdf

A beszámolót csak PDF formátumban áll módunkban elfogadni! A maximális méret 3MiB.

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott dr. Szabó Csaba [pályázó képviselőjére jogosult] a Magyar Nemzeti Levéltár [pályázó neve] képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 196. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenységből megvalósuló szolgáltatásokat elsősorban magyar állampolgárok veszik igénybe, ezért a támogatásban részesített tevékenység más tagállamok piacaira és fogyasztóira legfeljebb marginális hatást gyakorol.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy a feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat a szakmai beszámolóban részletesen bemutatom az alábbiak szerint:

1. A támogatott tevékenység megvalósítási helyének (helyszíneinek) ismertetése,
2. A támogatott tevékenység céljának ismertetése, és a megvalósulás körülményeinek bemutatása (a programmal elérendő cél, a megvalósításban résztvevők, a szolgáltatást igénybe vevők körének ismertetése).

Kelt: Budapest, 2021.10.18.

Szabó Csaba
2021.10.19
14:15:00 +02'00'

.....
pályázó képviselője

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott dr. Szabó Csaba [pályázó képviselőjére jogosult] a Magyar Nemzeti Levéltár [pályázó neve] képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 34. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy az általam benyújtott beszámolóban a fenti feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat helyszíni ellenőrzés esetén rendelkezésre bocsátom, továbbá a pénzügyi elszámolás során a támogatott tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségeket jogcímek szerinti bontásban, részletesen bemutatom.

Kelt: Budapest, 2021.10.18.

Szabó Csaba
2021.10.19 14:16:10
+02'00'

.....
pályázó képviselője